

ESOTERISK ANTROPOLOGI

ATLANTIDERNA: DEL TRE

Det forna Peru, en atlantidisk kvarleva

Den peruanska kulturen för 15 000 år sedan liknade starkt det tolttekiska imperiet, när detta stod på sin middagshöjd, och den var i själva verket ett försök att återuppliva den tolttekiska civilisationen, ehuru naturligtvis i en mycket mindre skala. Man kan därför beskriva vissa drag av det fornperuanska samhällssystemet som ett exempel på den atlantidiska civilisationen, när den var som bäst. Det var förvisso överlägset något vi sett i historisk tid.

Riket styrdes som ett självhärskardöme, ty härskaren – antingen manun själv, hans ställföreträdare eller någon annan högt utvecklad invigd – var den ende som hade tillräcklig insikt, så att han måste övervaka allt och taga det yttersta ansvaret. Systemets bärande princip var ansvar: ett åtgörligt ont, som att en människa inte fick ett lämpligt arbete eller att ett sjukt barn inte fick rätt vård, sågs som ett fel i styrelsen, en fläck på konungens personliga heder.

Imperiet var indelat i provinser, som var ytterligare indelade i städer eller distrikt, dessa i grupper om 100 familjer och dessa åter i grupper om tio familjer med lämpliga, ansvariga tjänstemän i spetsen för varje enhet. Dessa tjänstemän gjorde det till sin personliga heder att alla som stod under deras domvärjo levde väl och var nöjda med de rådande förhållandena. Vaksamheten och pliktmedvetenheten tryggades inte av skriven lag utan av den styrande klassens allmänanda, en hederskänsla i släkt med ridderligheten. Den som uraktlät sin plikt uppfattades som en ociviliserad varelse och betraktades med en blandning av fasa och medlidande, ungefär som man i det medeltida Europa såg på de exkommunicerade.

Under dylika betingelser blev skrivna lagar så gott som överflödiga, och det fanns varken domstolar eller fängelser. Alla medborgare såg sitt liv i imperiet som det enda som var värt att leva. Om en individ försummade sin plikt, fick han mottaga klander av sin närmast överordnade. Upprepades förseelsen, ådömdes han det enda straff man kände – landsförvisning.

Tjänstemännen kallades ”fäderna”. De skötte knappast någon rättsskipning enligt vårt sätt att se, enligt lagar i domstolar, men de medlade i tvister och agerade skiljedomare. Ämbetsmännen var lätt tillgängliga och företog regelbundna resor i de områden de hade att öva tillsyn över, så att de med egna ögon kunde förvissa sig om att allt stod väl till och för att alla som så önskade skulle kunna tala med dem eller vädja om deras ingripande.

Det tillkom varje ämbetsman, som hade tillsyn över hundra familjer, att föra anteckningar om alla individer han hade vård om. Anteckningarna gjordes på skrifttavlor, en för varje individ. Giftermål, födelser och dödsfall registrerades ytterst samvetsgrant, och befolkningsstatistik utarbetades på grundval av dessa uppgifter.

Den användbara marken mättes och skiftades med största omsorg, och i samband därmed undersöktes dess beskaffenhet, så att den kunde brukas på bästa sätt för växtodling, boskapskötsel och annan utvinning av råvaror. Liksom i Atlantis var all jord nominellt kronojord, men varje stad och by tilldelades en viss areal efter invånarantalet. Hälften av avkastningen tillföll brukarna och deras familjer, hälften gick till det allmänna. Centralregeringen köpte alltid upp spannmålsöverskottet och lagrade det i stora förrådsstäder för det fall nödår skulle komma.

Av den hälft av jord, som i praktiken tillhörde det allmänna, sades ena hälften, det vill säga fjärdedelen av all jord, vara Solens egendom och måste alltid brukas först. Därefter var bönderna fria att bruka den egna jorden. Sist brukades den reella kronojorden. Samma ordning tillämpades vid bevattningen, och en liknande princip tillämpades i boskapsskötseln, hantverken och bergsbruket.

Av sin andel höll konungen hela statsförvaltningen i gång, avlönade tjänstemännen, uppförde offentliga byggnader och förrådsstäder, byggde broar, anlade vägar och höll allt detta i stånd, utrustade och avlönade hären.

Med avkastningen från Solens mark avlönade man prästerskapet, byggde och underhöll templen, som var av en storslagen prakt man dittills aldrig hade skådat. Templen ombesörjde all skolundervisning, som gavs alla barn och ungdomar. I undervisningen ingick även yrkesutbildning och teknisk utbildning enligt individernas olika anlag och fallenhet. Skolgången var utsträckt till drygt 20 års ålder. Templen skötte även sjukvården, socialvården och det allmänna pensionsväsendet. Sjuka kallades "Solens gäster" och erhöll kostnadsfri vård i templen. Om den sjuke var familjeförsörjare, kallades hela familjen "Solens gäster" och fick ekonomiskt understöd av sitt tempel, så att individerna inte behövde lida nöd. Vid 45 års ålder kunde man lämna arbetslivet, varvid templet stod för utbetalandet av pensionen.

Tjänstemännen och prästerna fortsatte emellertid sin tjänst också efter 45 år utom i fall av sjukdom. Det ansågs att deras visdom och erfarenhet var alldeles för värdefulla för att falla i träda, så i de flesta fall dog de på sina poster.

Det är uppenbart varför Solens mark brukades och bevattnades först, eftersom det var av denna som religionen, skolväsendet, sjuk-, åldrings- och socialvården var beroende.

Detta samhällssystem fungerade så förträffligt att fattigdom och nöd var okända företeelser och brottsligheten nästan obefintlig. Landsförvisningen var det värsta tänkbara straffet. Grannboende barbarstammar civiliserades och införlivades med imperiet, när de mognat till att förstå dess samhällssystem.

Folket dyrkade Solen men förstod att den fysiska solen var en symbol för källan till allt gott.

Man tycktes inte ha någon klar uppfattning om reinkarnation, men man var viss om att människan är odödlig och ansåg att hon vid döden återvände till Solen. Religionen var väsentligen en glädjens religion, och man ansåg att sorg eller bedrövelse var något ont och tecken på otacksamhet. Döden sågs som en anledning till högtidlig och vörnadsfull, stilla glädje. Självmord, så ytterligt sällan som det förekom, betraktades som något fasansfullt, en handling av grövsta förmätenhet.

I deras gudstjänster lovprisade man dagligen Solens Ande men ägnade honom inga böner. Frukter och blommor frambar de som offer och tecken på vad de hade Solens Ande att tacka för. Predikningarna var enkla och tydliga genom ymnigt bruk av bilder och liknelser. Folket fick lära sig att det Solen gjorde för deras kroppar, det gjorde han också för deras själar, så att de båda verksamheterna hängde samman. Människorna skulle sträva efter att vara fullständigt friska, fysiskt och själsligt, och så bli liksom små solar som utstrålade liv, styrka, glädje och hälsa. De hade en noggrann kunskap om eterhöljet och pranana, och de visste att en frisk människa strålar ut ett överskott av hälsobringande prana, så att hon är en naturlig helare.

Barnen fick lära sig läsa, skriva och räkna och erhöll därutöver en enkel men för praktiska ändamål effektiv kunskap om livets alla sidor. Vid tio- elvaårsåldern hade därför varje barn någon uppfattning om hur livets nödortfört erhöles och hur allehanda arbeten utfördes. Undervisningen präglades av en mycket stor vänlighet från lärarnas sida och motsvarande tillgivenhet från barnens sida.

Skoldagarna var långa men sysslorna så omväxlande att undervisningen knappast tröttade. Alla barn fick lära sig laga mat, att skilja ätliga växter från oätliga eller giftiga, att klara sig själva i skogen och vildmarken, att slöjda i trä och andra material, att bygga hus och att bruka jorden, att orientera sig efter himlakropparna, att simma, klättra i träd och berg, hoppa och paddla kanot. De fick undervisning i första hjälpen och användning av läkeörter. Den största vikten lades alltid på det praktiska handlaget och övandet av den personliga dugligheten.

De fick lära sig grunderna av det egna samhällsskicket och orsaken till seder, bruk och föreskrifter. De lärde sig inget annat språk än sitt eget, och detta talade de mycket korrekt och rent

genom övning snarare än grammatikundervisning. De lärde sig inte algebra, geometri eller historia, och av geografi kände de endast sitt eget land. De lärde ingen kemi men hade stora insikter i praktisk hygien.

Vid tolv års ålder bestämde man en särskild yrkesbana för varje barn, och han eller hon sattes i en lämplig yrkesskola för ytterligare nio eller tio år.

Vid tolv års ålder kunde man söka till de skolor, där man utbildades för att ingå i de styrande klasserna. Denna utbildning var dock så sträng, svår och krävande att antalet sökande aldrig blev för stort.

Den främsta sysselsättningen var vetenskapligt bedrivet jordbruk. Därtill förekom allehanda tillverkning, metallbearbetning, maskin- och husbyggnad.

Jordbruksdepartementet ombesörjde också omfattande och inträngande forskning, bokförde noggrant resultaten och publicerade dem i översiktlig och förenklad form till allmänt bruk och gagn. Alla slags uppfinningar och upptäckter renderade rikliga belöningar från staten, som även beflitade sig om att finansiera allehanda experiment. Det starka intresset för hälsa och hygien hade medfört ett välutvecklat system för omhändertagande av allt slags avfall och sopor.

De maskiner som användes var enklare och grövre än våra men i sitt slag effektiva. Många maskiner fungerade enligt hydrauliska principer, i synnerhet de som användes för bevattningsändamål. I höglänt terräng tillämpade man mycken terrassodling.

Deras insikter i botanik var omfattande men återigen strängt praktiskt inriktade: växternas bruk som livsmedel, näringskällor, läkemedel och färgämnen. Motsvarande gällde kemin. De visste knappast något om atomer och molekyler men åtskilligt om hur man använde kemiska ämnen som gödning, i tillverkningsindustrin och så vidare.

De kunde förutsäga sol- och månförmörkelser mycket noggrant med hjälp av en traditionell formel. De fastställde den sanna middagen genom att iakttaga skuggornas längd, och med samma metod fann de sommar- och vinterstolstånd, vid vilka de höll särskilda gudstjänster.

Deras arkitektur var kolossal men föga prålig, avsedd mera för bruk än för prakt. Vi kanske skulle ha ansett deras byggnader alltför stort tilltagna. Pelarna var massiva och ofta monolitiska. De högg väldiga stenblock med en sådan precision att fogarna knappast syntes när de satte dem samman med andra block, men likväl kunde de pressa in cement i springorna.

De flesta hus byggdes av stora block av lera som behandlats kemiskt så att de blev nästan lika hårda som sten. Väggarna var mycket tjocka, och husen var byggda runt en gårdsplan i mitten. Det var mycket litet smyckade på utsidan.

Ingången var alltid i ett hörn, och dörren var i början en stenhäll, som sänktes och höjdes med motvikter liksom dagens skjutfönster. Senare användes metallplåtar i stället för stenhällar. Mera sällan använde man upprättstående dörrar, som vreds på tappor.

Större hus var mer smyckade både genom ristningar och med breda metallband. De var mycket massiva och beständiga.

Taken var mestadels tunga och nästan platta, gjorda av sten eller metallplåt. Man använde knappast något trä vid byggandet av hus på grund av risken för eldsvåda.

När man byggde hus, uppförde man inga ställningar, utan man skottade upp jord i höjd med väggarna allteftersom de restes. Takstenarna lades på jordfyllningen i det blivande husets inre, en mycket stark cement pressades in emellan stenarna, varpå man grävde ut jorden. Så erhöll man ett stenhus som var byggt nästan som i ett stycke.

Man byggde nästan bara enplanshus, men det förekom höga byggnader uppförda som flera allt mindre plattformar i följd. Den understa våningen kunde upptaga hundra kvadratmeters yta, den översta bara tio. Dylåka byggnader såg ut som platta pyramider, och den översta lilla byggnaden var ett kapell helgat åt Solen.

Soltemplen var stora och massiva men enligt vår smak för låga för sin längd. I det inre var de täckta med guld- och silverplåtar hamrade över utsökta reliefer i stenväggarna.

Alla hus, utom de allra enklaste, hade innerväggarna täckta med metallplåtar ungefär som våra tapeter. Konungens och de främsta guvernörernas palats hade liksom templen plåtar av rent guld, medan det övriga folket använde allehanda vackra legeringar.

Riket skyddas med en kedja av fästningar uppförda i sten. Fästningarna hade tjocka murar bakom vilka låg dolda kamrar och hemliga gångar, så att man kunde utstå långvariga belägringar utan besvär.

Vägar anlades i stor skala och utan större avseende vid terrängens svårigheter. Hela vägen belades med platt sten, och träd och väldoftade buskar planterades utmed vägkanterna. Broar byggdes enligt konsolprincipen, det vill säga varje högre lager fick skjuta ut ett stycke utanför det närmast lägre. De behärskade inte kasuntekniken, utan ledde floden åt sidan eller kastade upp fördämningar, när de byggde broar över floder.

De hade ett fantastiskt bevattningssystem med storslagna akvedukter. Allt offentligt byggande utfördes av avlönad arbetskraft, som värvades i bondebefolkningen, eller också använde man hären.

Vapnen var enkla – spjut, svärd, pilbåge och kastklot – och krävde ringa övning, så att hären mest sattes in för offentliga arbeten. Hären stod även för postgången med löpande kurirer. I sina krig med mindre civiliserade stammar tillämpade de mottot: ”Var inte grym mot din fiende, ty i morgon är han din vän.” De dödade så få som möjligt och sökte underlätta för andra stammar att ansluta sig till imperiet.

Man använde järn men kunde inte göra stål. Värdefullast för dem var koppar och olika slags mässing och brons, eftersom de kunde göra dessa legeringar mycket hårda med tillsats av ett särskilt cement. Några av deras legeringar var hårdare än någon metall vi äger i dag. Järn blandade sig inte så väl med cementen och användes därför mindre.

Deras metallarbete var mycket fint och utsökt. Vissa av deras filigranarbeten var så fint utförda att de måste rengöras med blåsrör, då vanlig putsning skulle ha förstört dem. Gravyrerna var ibland så fina att det skulle ha varit svårt att urskilja alla detaljer med blotta ögat, åtminstone våra ögon.

I krukmakeriet användes lera som behandlades kemiskt så att den fick en stark röd färg. I denna inlades guld och silver med utsökta effekter. Med tillsats av ett slags cement kunde de göra leran delvis genomskinlig. De kunde också göra tunt, böjligt porslin.

Metallarbete och krukmakeri ersatte till stor del träarbeten.

Man målade mycket på kiselhaltiga plåtar, som hade en fin gräddvit yta. Dessa plåtar kunde böjas och varierade i tjocklek från motsvarande tunt papper till tjock kartong. Målarkonsten var högt utvecklad, med korrekt återgivning av perspektiv och detaljer. Den färdiga målningen täcktes med en snabbtorkande fernissa som skyddade för solljus och väta.

Böcker skrevs eller snarare illuminerades på samma material som man utförde målningar på. De bestod av ett antal tunna plåtar, c:a 45 cm x 15 cm, sammanhållna med trådar eller förvarade i ett 8 cm till 15 cm djupt metallskrin.

Boktryckarkonsten var inte känd, men offentliga meddelanden och annat mångfaldigades med ett slags stencilförfarande. Att göra en avskrift av en bok betraktades som ett mycket hedervärt arbete.

Deras litteratur var ganska begränsad både vad anser antalet verk och de behandlade ämnena. Det fanns ett fåtal religiösa eller etiska avhandlingar och några med mystisk inriktning, men de mer omtyckta verken var av praktisk art. Det fanns ett arbete i mystik, vilket liknade de fornkinesiska religiösa klassikerna. Det fanns officiellt utgivna handböcker för alla yrken, hantverk eller konstarter, och dessa kompletterades ständigt med nya tillägg. Den peruanska monografin över ett visst ämne eller en viss konst var således en rikhaltig uppslagsbok innehållande allt vad den dåtida sakkunskapen visste i ämnet.

Det fanns också en kategori underhållningslitteratur, berättelser med en moralisk tendens. De handlade vanligen om hur en kung eller en ämbetsman hade handlat i något nödläge.

Många av dessa hade blivit klassiker, som man gärna citerade ur. Man ansåg berättelserna för sanna, men några av dem kan ha varit uppdiktade. Somliga av dessa berättelser innehöll mycket av äventyr, men det fanns inga kärlekshistorier. Vissa berättelser hade humoristiska inslag. Man övade ingen diktkonst, men tänkespråk var ofta kärn- och klangfullt formulerade, var vida bekanta och citerades jämt och samt.

Man övade instrumentalmusik med flöjt, ett slags harpa och framför allt orgel. Tonskalan var den atlantidiska, mycket olik vår nuvarande. Man hade inga nedtecknade stycken, utan musikanterna improviserade.

Skulpturen var djärv, liv- och effektiv snarare än behagfull. Statyerna var ofta i kolossalformat. Fint arbete utfördes i basrelief, vanligen täckt med metall.

Minderåriga fick inte gifta sig, men vuxna förväntades göra det, såvida inte goda skäl fanns för att avstå. Alla giftermål förrättades av guvernören en och samma dag på året. Ritualen var mycket enkel och okonstlad, och efter att ha ställt några frågor förklarade guvernören de unga tu man och hustru. Därpå gjordes en ny avstyckning av jord att förse den nybildade familjen med egen mark att bruka.

Man åt potatis, jams, majs, ris och mjölk men inte kött. Stapelfödan var majsmjöl, som tillsattes med vissa andra närings- och smakämnen och sedan under oerhört tryck pressades till mycket koncentrerade kakor. Dessa tillverkades i oerhörda mängder och var mycket billiga.

De gamla peruanerna var mycket förtjusta i sällskapsdjur, varvid apor, katter och fåglar var de mest omtyckta.

Högtidsdräkten var en löst sittande, hellång klädnad, vanligen i en enda klar färg. En folkmassa vid en religiös eller annan högtid var därför en färggrann syn. Tyget var vanligen bomull, fast man använde också fin lamaull.

Man använde kulramar att räkna på eller snören med knutar.

Allmänt sett var deras fysiska liv bättre inrättat än något som förekommit därefter. De tillfällena till osjälviskt arbete och pliktuppfyllelse som gavs till den härskande klassen har väl aldrig sedan varit större. För de mindre utvecklade klasserna krävde man ingen intellektuell ansträngning men belönade den ändå rikligen, när den yppades.

Den allmänna opinionen stod högre då än nu, och plikt känslan var starkare utvecklad. Det måste dock ihågkommas att denna nation var avläggare till en ras, som då levat mycket länge och nått sin middagshöjd. Vi är av en ung ras, som med tiden bör nå och överträffa även dessa höjder.

Atlantiderna hade ingenting som vi skulle kunna kalla esoterisk kunskap, ingen sådan storlagen och detaljerad världsåskådning som esoteriken ger oss. Därför bör vår nuvarande femte rotas, när den når sin höjdpunkt och förbättrat sitt fysiska och sociala liv till den grad de gamla peruanerna gjorde, nå ännu högre än de, förutsatt vi förstår att rätt bruka livskunskapen.